

Hà Nội, ngày tháng 9 năm 2023

BẢN TIN NỬA CUỐI THÁNG 9 NĂM 2023
DIỄN BIẾN TÀI NGUYÊN NƯỚC TỚI ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

1. Diễn biến tài nguyên nước nửa đầu tháng 9/2023

a. Tình hình mưa

Kết quả phân tích số liệu từ các trạm quan trắc trên lưu vực sông Mê Công cho thấy tổng lượng mưa trung bình trên Hạ lưu vực sông Mê Công trong nửa đầu tháng 9/2023 đạt khoảng 205 mm, tăng khá mạnh so với nửa cuối tháng 8/2023 và cao hơn so với giá trị trung bình nhiều năm (TBNN) khoảng 47%. Mưa lớn xảy ra ở vùng trung lưu từ Viên Chăn xuống đến Pắc Sế, có nơi đạt đến hơn 300 mm. Chi tiết lượng mưa của các vùng được trình bày tại Bảng 1 và Bản đồ 2 - Phụ lục 1 kèm theo.

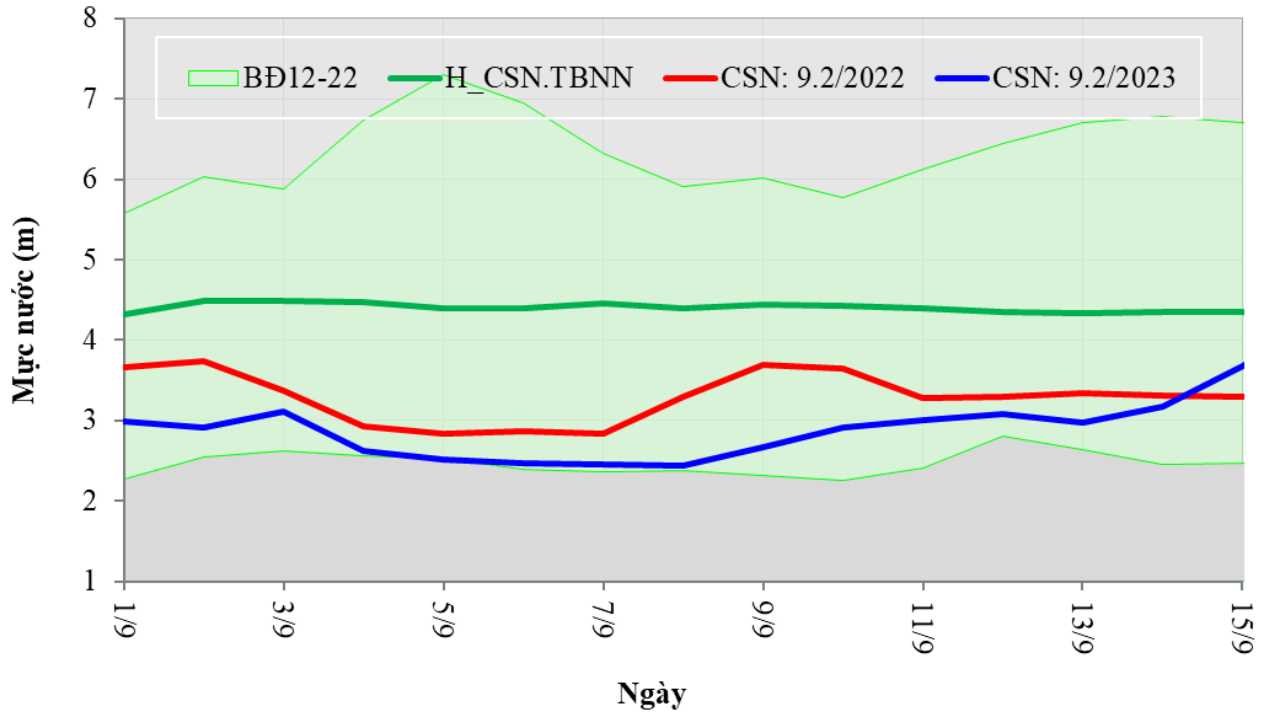
Bảng 1: Tình hình mưa ở Hạ lưu vực sông Mê Công nửa đầu tháng 9/2023

Vùng	Vùng Bắc Lào và Thái Lan	Vùng Đông Bắc Thái Lan	Vùng Trung – Nam Lào và Tây nguyên	Vùng Biển Hồ	Vùng Châu thổ sông Mê Công
Lượng mưa (mm)	56	312	241	151	167

b. Dòng chảy ở trạm Chiềng Sên¹

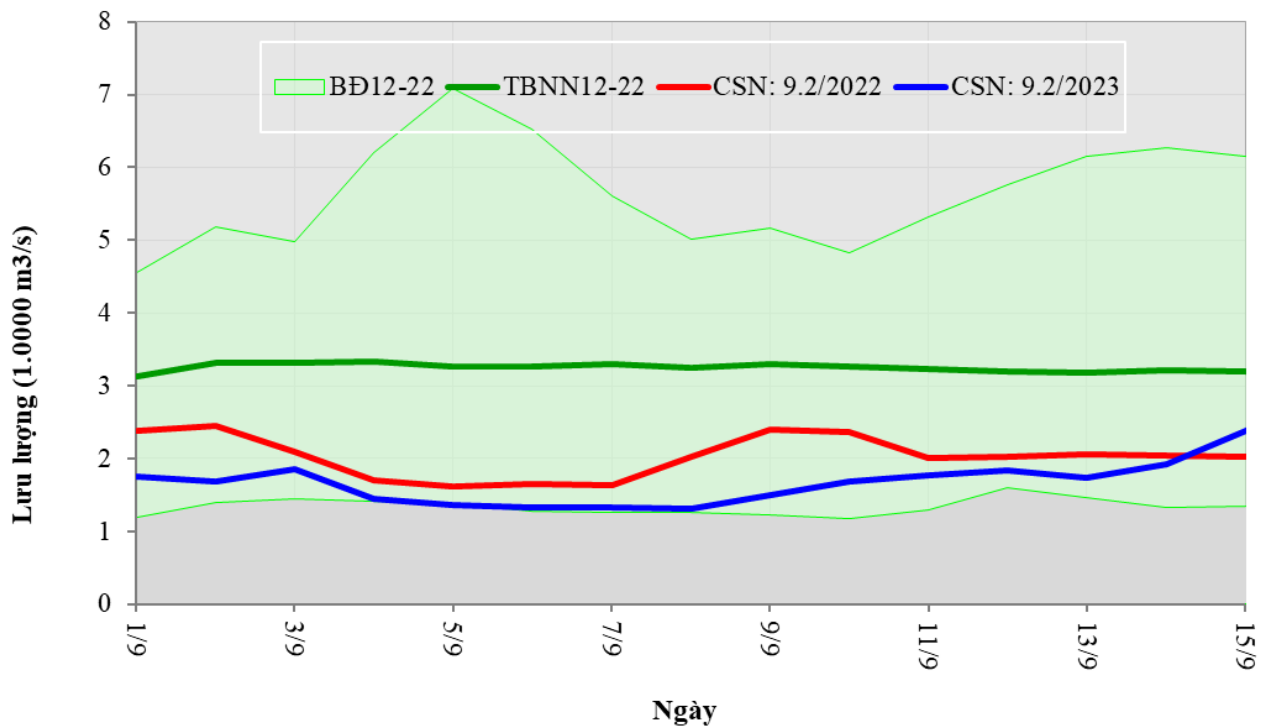
Kết quả quan trắc tại trạm Chiềng Sên cho thấy mực nước trong nửa đầu tháng 9/2023 biến động quanh mức 2,8 m, ở mức thấp hơn so với nửa cuối tháng 8. Hiện tại, mực nước có xu thế tăng, ở mức cao hơn cùng kỳ năm 2022 khoảng 0,4 m nhưng vẫn thấp hơn so với giá trị TBNN là 0,7 m (Xem Hình 1).

¹ Trạm Chiềng Sên: Là trạm thủy văn trên dòng chính sông Mê Công tại khu vực Tam giác Vàng, là trạm đầu tiên của hệ thống quan trắc thủy văn của Ủy hội sông Mê Công quốc tế nhằm giám sát dòng chảy từ Trung Quốc xả về hạ du.

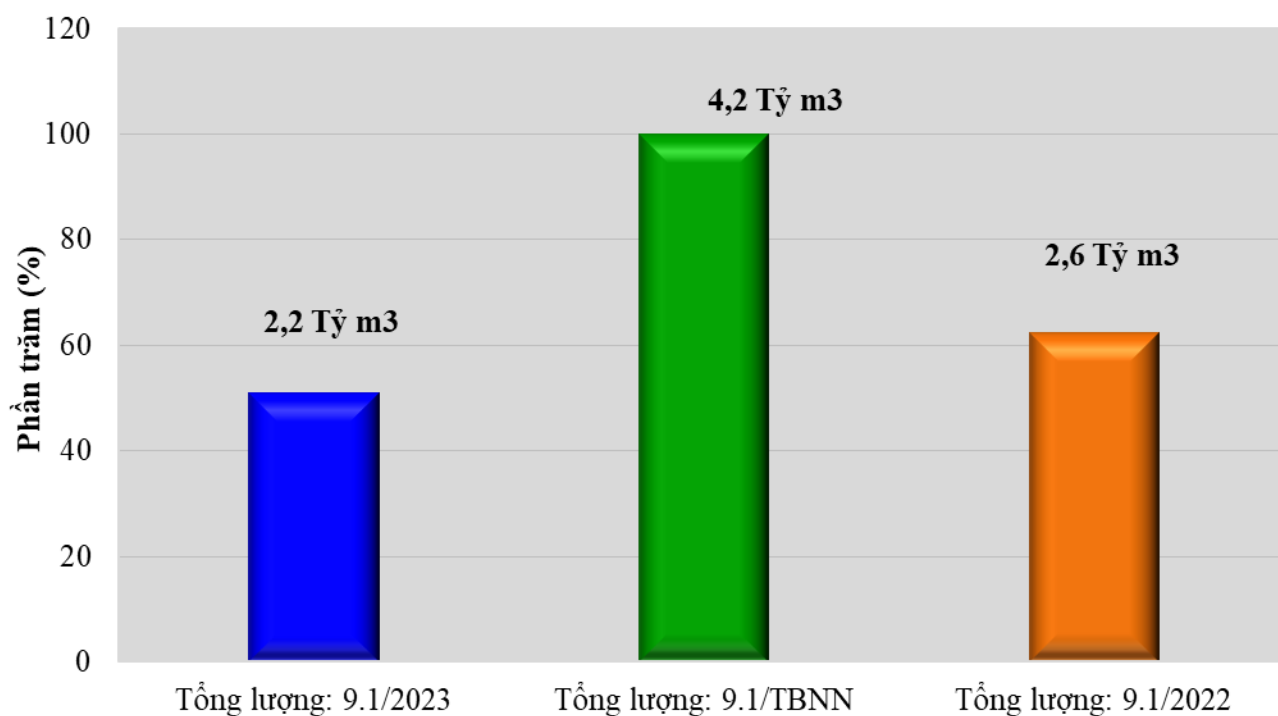
Hình 1. Diễn biến mực nước tại trạm Chiềng Sên trong nửa đầu tháng 9/2023

Tương ứng với mực nước, lưu lượng dòng chảy tại trạm Chiềng Sên trong nửa đầu tháng 9/2023 biến động quanh mức $1.700 \text{ m}^3/\text{s}$ và đang có xu thế tăng dần. Hiện tại, giá trị lưu lượng thấp hơn giá trị TBNN khoảng $800 \text{ m}^3/\text{s}$ nhưng cao hơn cùng kỳ năm 2022 khoảng $400 \text{ m}^3/\text{s}$ (Xem Hình 2).

Hình 2. Diễn biến dòng chảy tại trạm Chiềng Sên trong nửa đầu tháng 9/2023

Trong nửa đầu tháng 9/2023 tổng lượng dòng chảy qua trạm Chiềng Sên đạt khoảng 2,2 tỷ m³ thấp hơn so với nửa cuối tháng 8, thấp hơn cùng kỳ năm 2022 và TBNN lần lượt là 22% và 49% (Xem Hình 3).

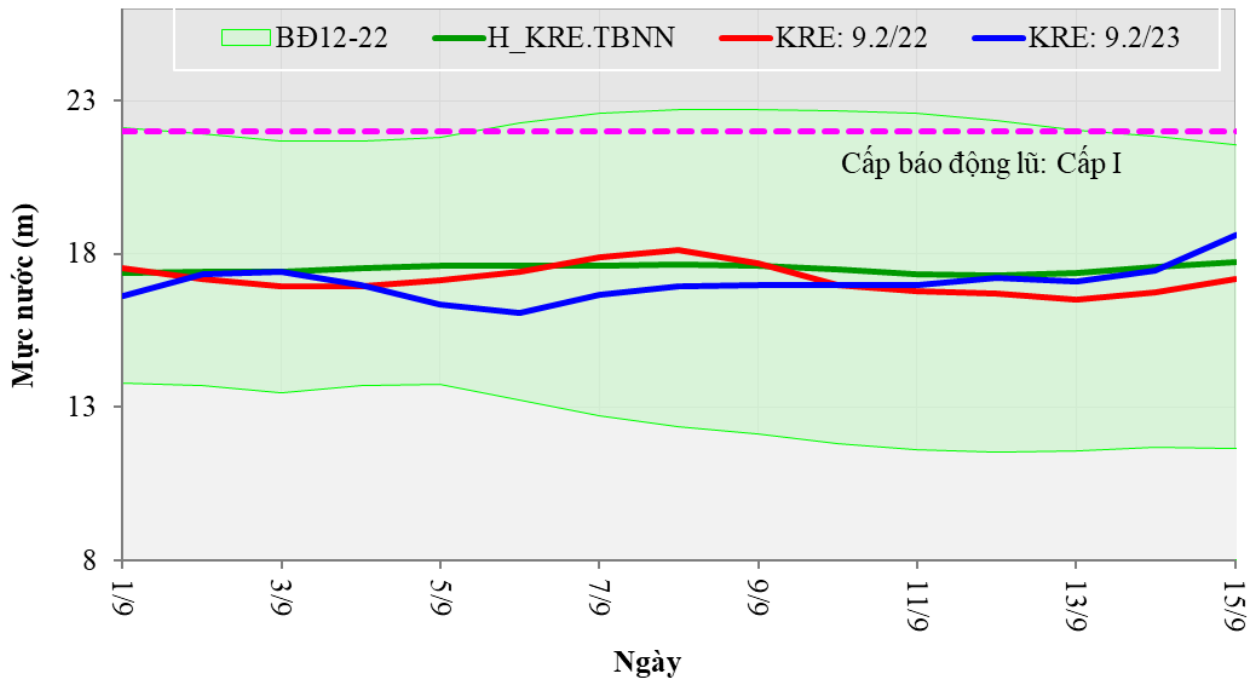

Hình 3. Tổng lượng dòng chảy tại trạm Chiềng Sên trong nửa đầu tháng 9/2023

c. Dòng chảy tại trạm Kra-chê²

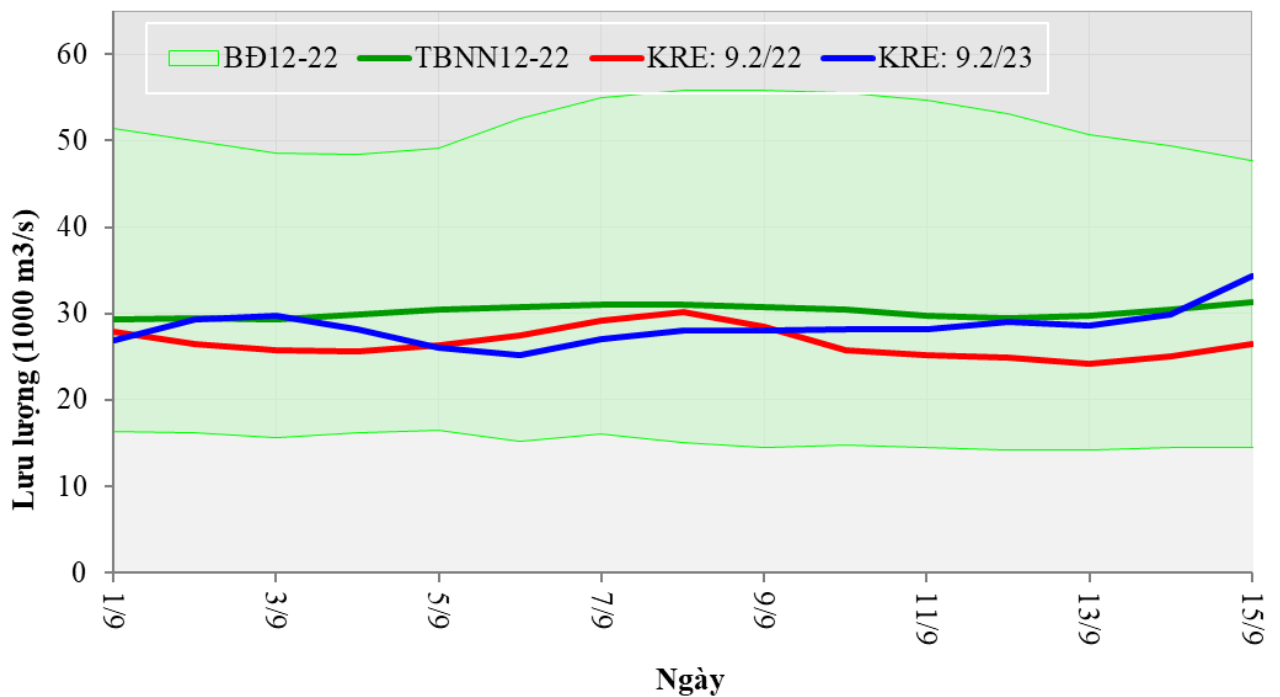
Theo số liệu thực đo tại trạm Kra-chê, mực nước trong nửa đầu tháng 9 có xu thế tăng, giá trị mực nước trung bình giai đoạn này cao hơn nửa cuối tháng 8 khoảng 0,7m. Đến giữa tháng 9/2023 mực nước có xu thế tăng với cường xuất gần 0,5m/ngày, mực nước vượt lên cao hơn giá trị TBNN và cùng kỳ năm 2022 lần lượt là 0,8m và 1,4 m (Xem Hình 4).

² Trạm Kra-chê: Là trạm thủy văn trên dòng chính sông Mê Công tại Campuchia, là trạm đầu tiên giám sát dòng chảy sông Mê Công trước khi chảy vào vùng đồng bằng châu thổ sông Mê Công.

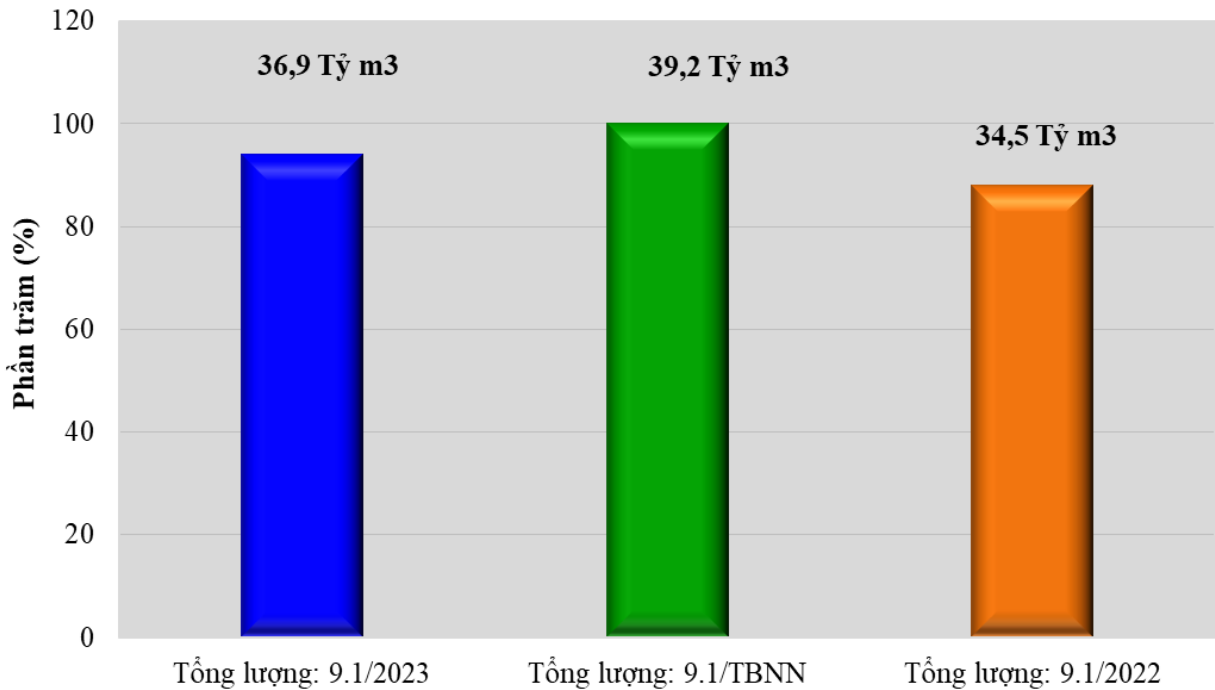
Hình 4. Diễn biến mực nước tại trạm Kra-chê trong nửa đầu tháng 9/2023

Lưu lượng dòng chính sông Mê Công qua trạm Kra-chê trong nửa đầu tháng 9/2023 cũng tăng từ 27.000 m³/s lên 34.000 m³/s cao hơn so với cùng kỳ năm 2022 và TBNN lần lượt là 7.800 và 3.000 m³/s. (Xem Hình 5).

Hình 5. Diễn biến lưu lượng tại trạm Kra-chê trong nửa đầu tháng 9/2023

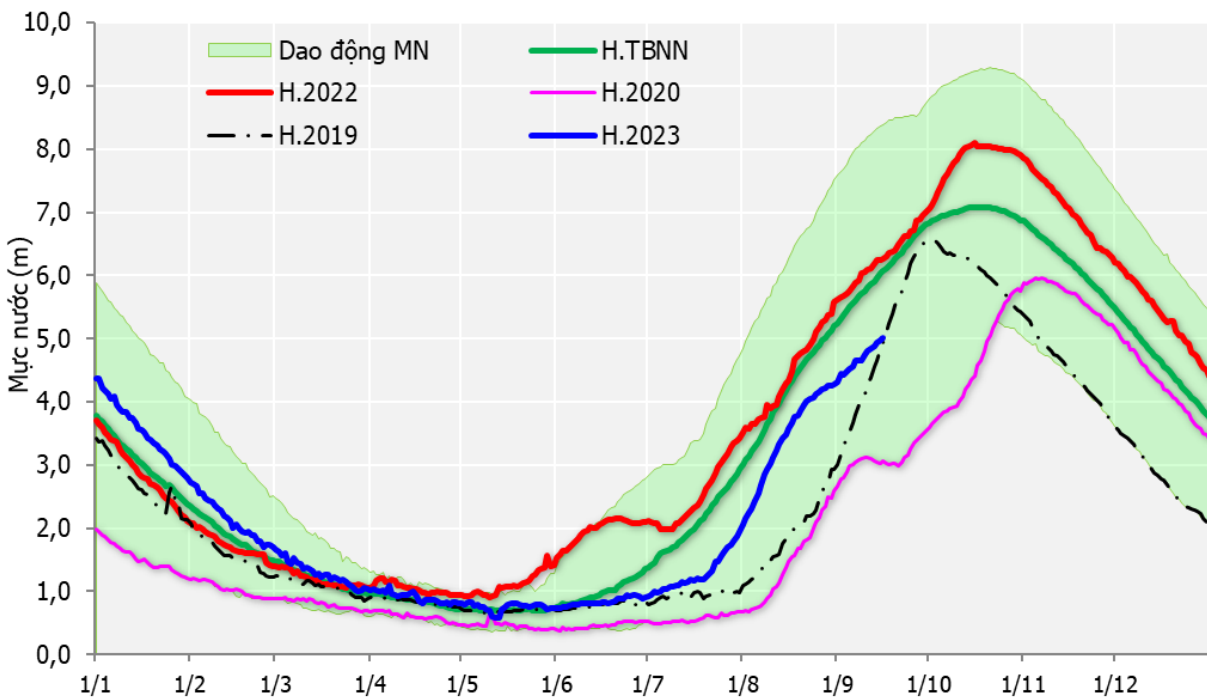
Tổng lượng dòng chảy tại Kra-chê nửa đầu tháng 9/2023 đạt khoảng 36,9 tỷ m³, thấp hơn với giá trị TBNN khoảng 6% nhưng cao hơn cùng kỳ năm 2022 khoảng 7% (Xem Hình 6).

Hình 6. Tổng lượng dòng chảy tại trạm Kra-chê trong nửa đầu tháng 9/2023

d. Dung tích Biển Hồ³

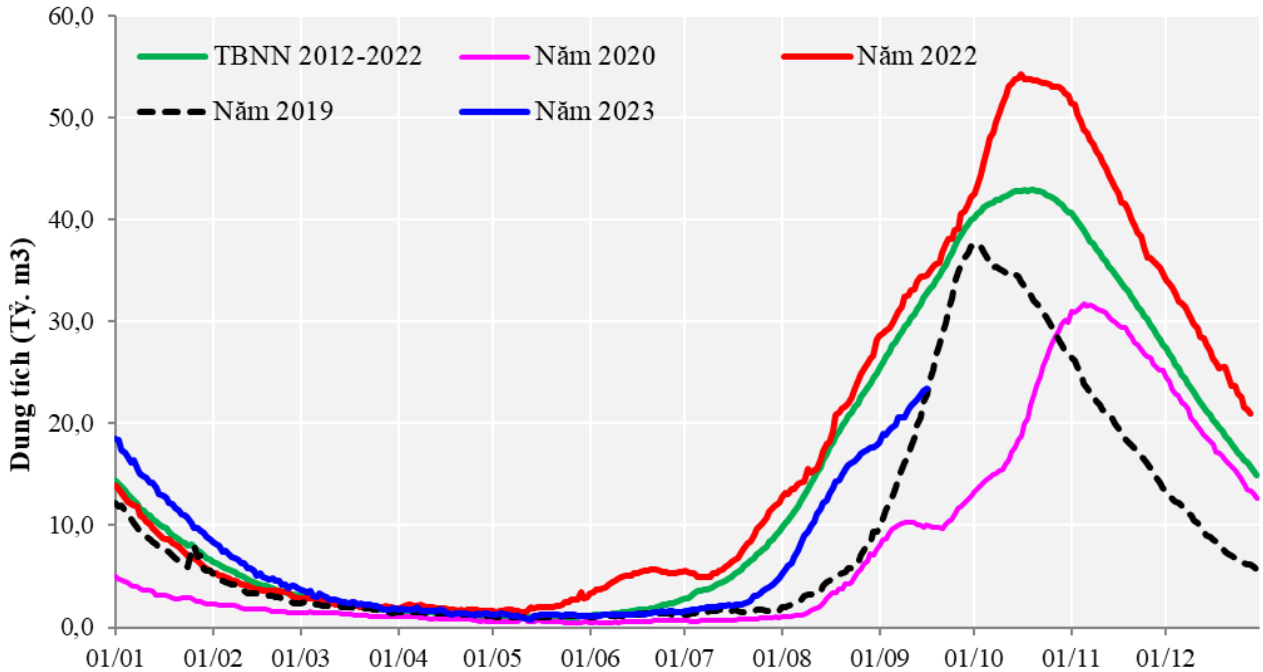
Số liệu thực đo tại trạm Kom-pông-luông (là trạm thủy văn ở Biển Hồ) cho thấy, mực nước Biển Hồ trong nửa đầu tháng 9/2023 tăng, từ 4,3 m lên 5,1 m, tuy nhiên vẫn thấp hơn so với giá trị TBNN và cùng thời kỳ năm 2022 lần lượt là 1,1m và 1,3m (Xem Hình 7).

Hình 7. Diễn biến mực nước Biển Hồ tính đến giữa tháng 9/2023

³ Biển Hồ: Là hồ chứa nước tự nhiên của Campuchia, nơi có cơ chế tiếp nhận dòng chảy lũ từ sông Mê Công vào Biển Hồ trong mùa lũ và chảy trở lại từ Biển Hồ ra sông Mê Công vào mùa khô.

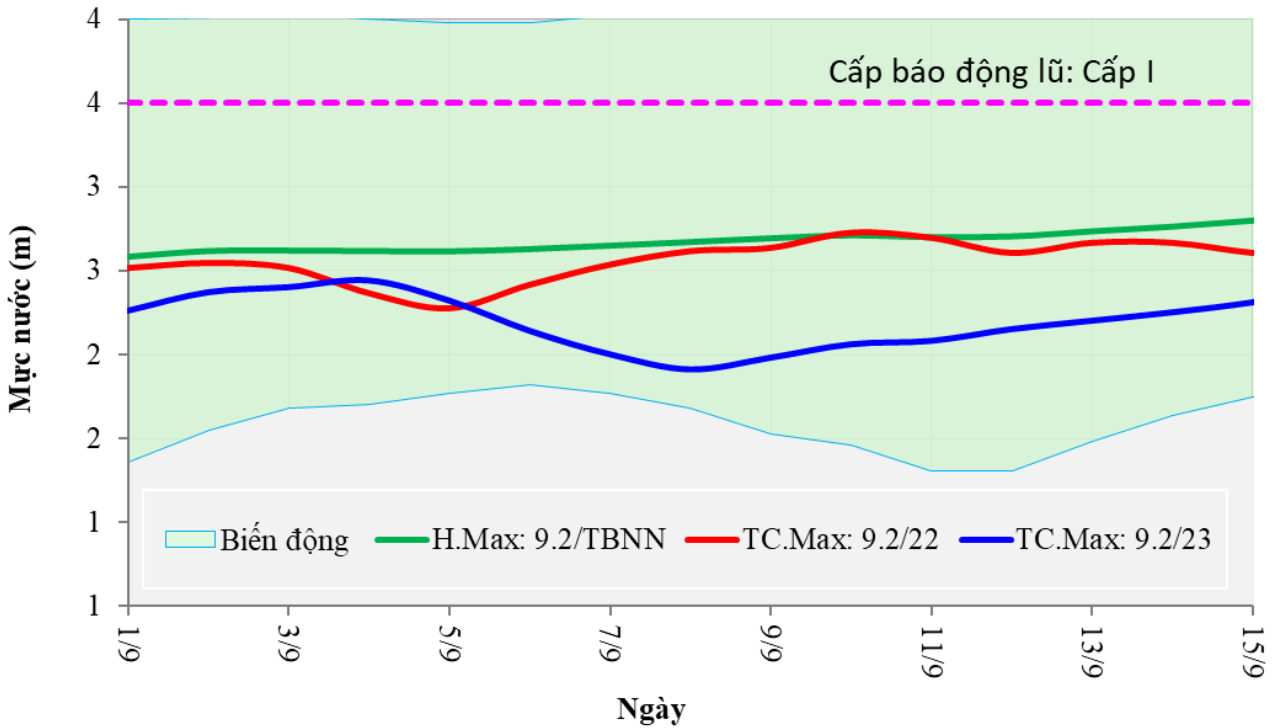
Tương ứng với mực nước, dung tích Biển Hồ tính đến ngày 15/9 ước đạt khoảng 23 tỷ m³, trong đó ước tính khoảng 4,7 tỷ m³ được chảy vào từ sông Mê Công trong nửa đầu tháng 9/2023, tuy nhiên tổng dung tích trữ trong Biển hồ vẫn thấp hơn so với TBNN và cùng thời kỳ năm 2022 lần lượt là 28% (9,1 tỷ m³) và 32 % (11,2 tỷ m³) Xem Hình 8.

Hình 8. Diễn biến dung tích Biển Hồ tính đến giữa tháng 9/2023

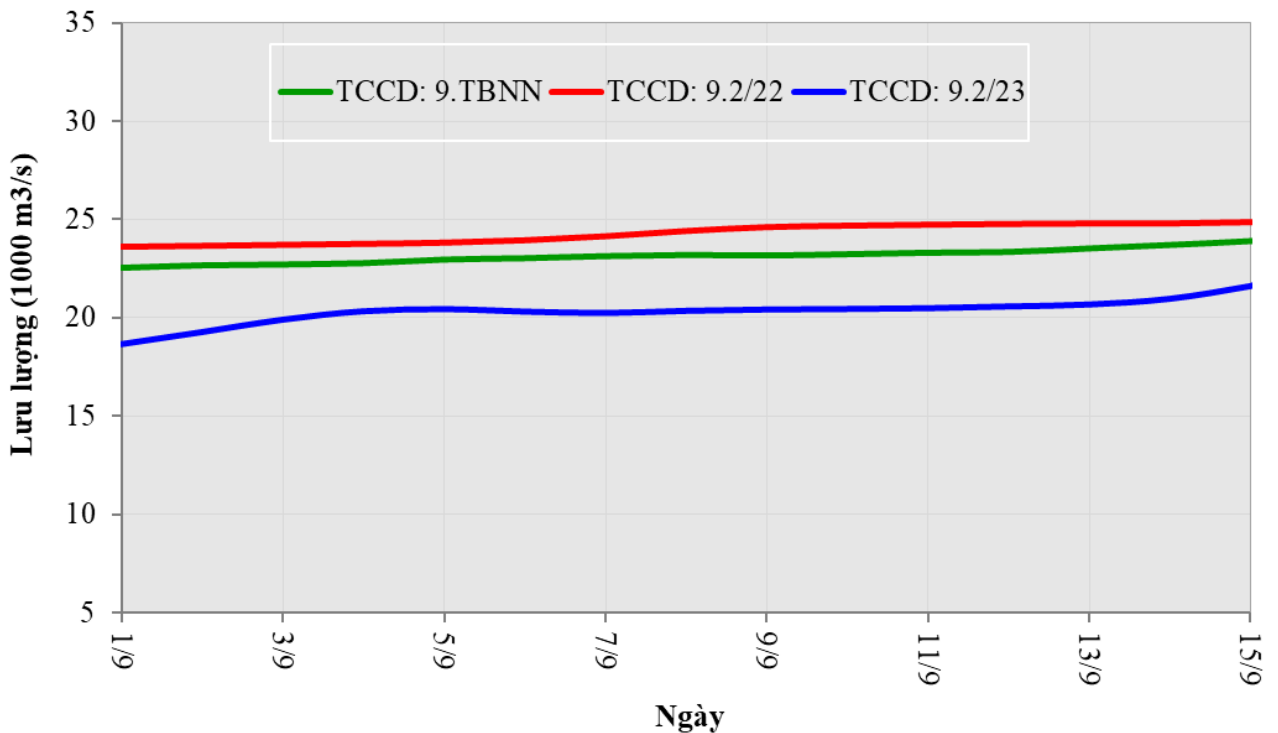
e. Chế độ dòng chảy tại các trạm Tân Châu và Châu Đốc

Theo số liệu quan trắc, mực nước lớn nhất ngày tại trạm Tân Châu trong nửa đầu tháng 9/2023 cao hơn tháng 8 và biến động quanh mức 2,2m theo chu kỳ triều. Giá trị mực nước lớn nhất ngày đạt 2,5 m vào ngày 04/9/2023 nhưng vẫn thấp hơn mức báo động lũ Cấp I đến 1,0 m. Đến giữa tháng mực đang có xu thế tăng lên theo chu kỳ triều cường (Xem Hình 9).

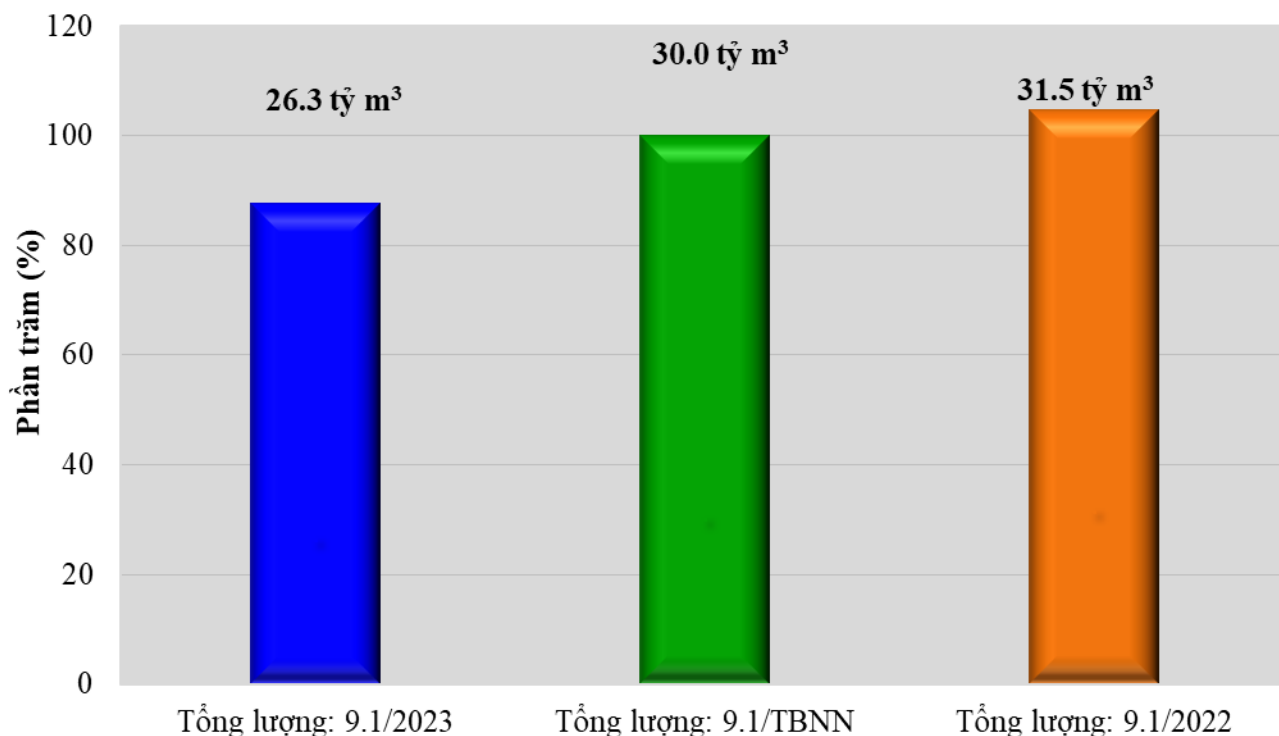
Hình 9. Diễn biến mực nước lớn nhất ngày tại trạm Tân Châu nửa đầu tháng 9/2023

Lưu lượng dòng chảy tới Đồng bằng sông Cửu Long của Việt Nam qua hai trạm Tân Châu và Châu Đốc trong nửa đầu tháng 9/2023 có xu thế tăng dần, nhưng đến giữa tháng 9/2023 vẫn ở mức thấp hơn với TBNN và cùng kỳ năm 2022 lần lượt là $2.300 \text{ m}^3/\text{s}$ và $3.200 \text{ m}^3/\text{s}$ (Xem Hình 10).

Hình 10. Diễn biến lưu lượng của hai trạm Tân Châu và Châu Đốc nửa đầu tháng 9/2023

Tổng lượng dòng chảy qua hai trạm Tân Châu và Châu Đốc nửa đầu tháng 9/2023 đạt khoảng 26,3 tỷ m³ ở mức thấp hơn so với TBNN và cùng kỳ năm 2022 lần lượt khoảng 12% và 20% (Xem Hình 11).

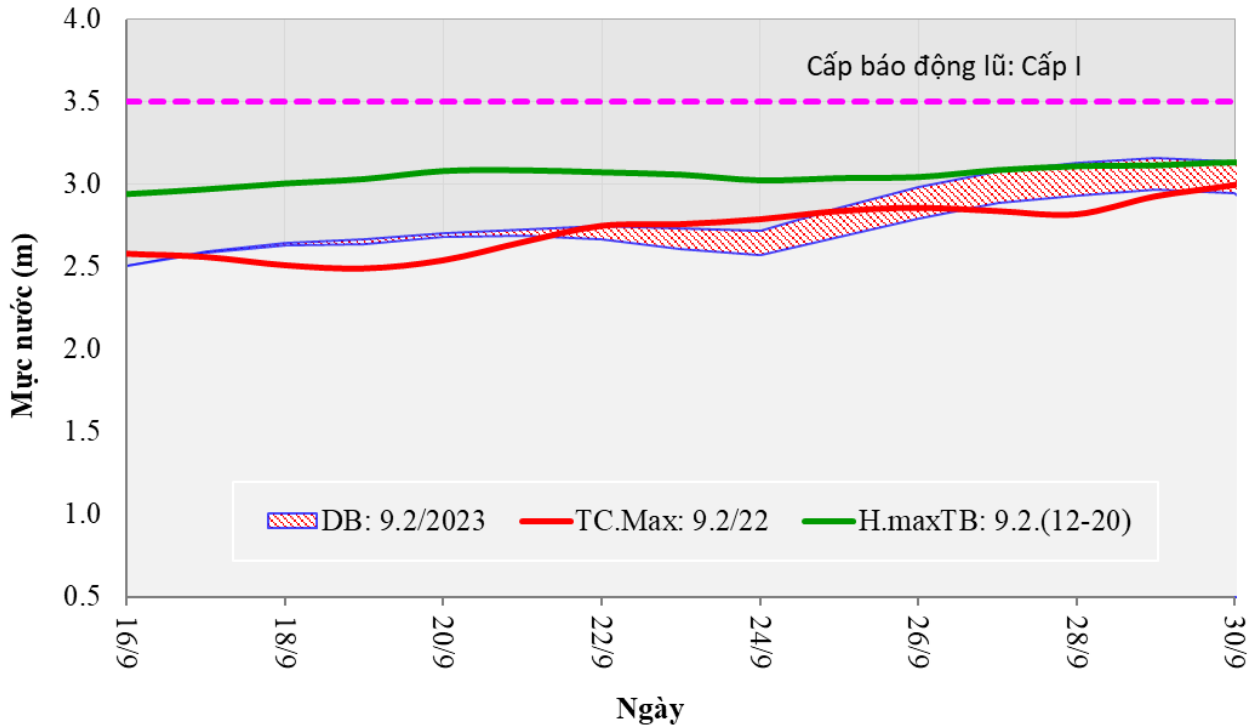
Hình 11. Tổng lượng dòng chảy tại hai trạm Tân Châu và Châu Đốc nửa đầu tháng 9/2023

2. Nhận định diễn biến tài nguyên nước nửa cuối tháng 9/2023

Theo thông tin từ Trung tâm dự báo KTTV quốc gia và các cơ quan dự báo trong vùng, lượng mưa trên hạ lưu vực sông Mê Công trong tháng 9/2023 sẽ ở mức TBNN. Trên lưu vực sông Lan Thương, lượng tích ở các hồ chứa tăng lên so với đầu tháng, vẫn chỉ ở mức khoảng 60% dung tích hữu ích, và theo dự báo sẽ tiếp tục tích nước trong thời gian tới. Ở vùng Hạ lưu vực sông Mê Công, đã xuất hiện những trận mưa lớn và gây lũ cục bộ tại một số nơi như Viêng Chăn, Văng Viêng ..., các hồ trên dòng nhánh đã tích được khoảng 65% và có xu thế tiếp tục tích nước. Hiện nay, mực nước các trạm thượng nguồn sông Mê Công đang có xu hướng tăng nhẹ.

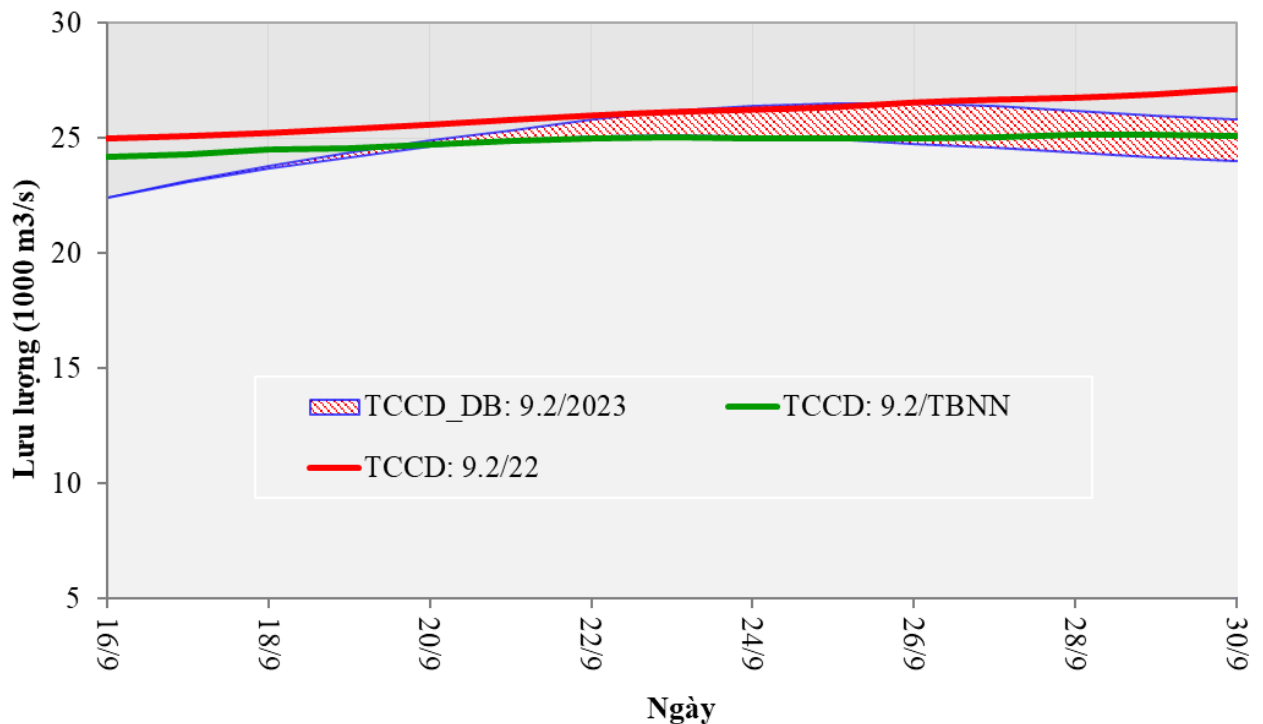
Trung tâm dự báo KTTV quốc gia dự báo trong tháng 9 sẽ có khoảng 1-2 cơn áp thấp nhiệt đới/bão trên Biển Đông sẽ ảnh hưởng tới lưu vực sông Mê Công. Với các điều kiện như trên, dòng chảy qua trạm Kra-chê trong nửa cuối tháng 9/2023 có thể sẽ biến động trong khoảng từ 45 tỷ m³ đến 53 tỷ m³, trong khi lượng nước trữ ở Biển Hồ vẫn ở mức 23 tỷ m³, và dự báo sẽ tiếp tục nhận được thêm dòng chảy từ sông Mê Công. Kết hợp các thông tin trên với dự báo triều, tài nguyên nước tới Đồng bằng sông Cửu Long trong nửa cuối tháng 9/2023 được nhận định như sau:

Mực nước lớn nhất ngày tại trạm Tân Châu trong nửa cuối tháng 9/2023 biến động theo dao động của thủy triều trong khoảng từ 2,5 m đến 3,2 m ở mức thấp hơn với TBNN nhưng tương đương cùng kỳ năm 2022 (Xem Hình 12).

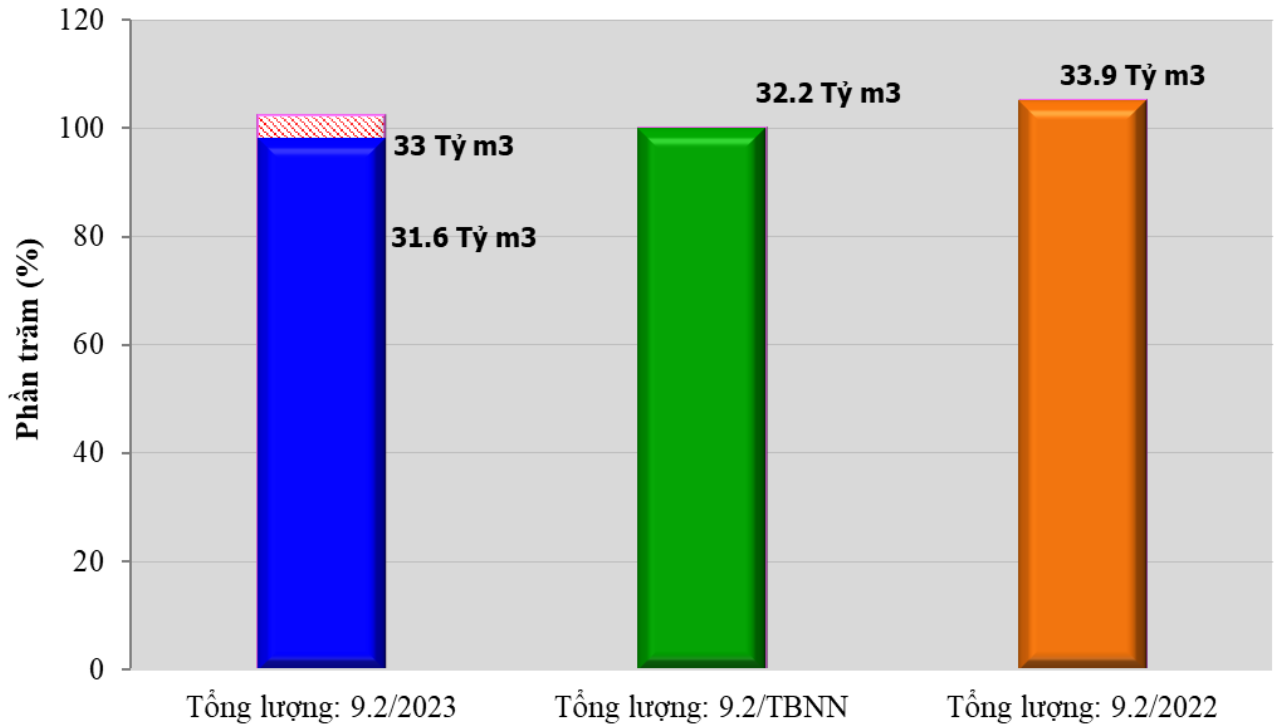
Hình 12. Dự báo mực nước lớn nhất tại trạm Tân Châu trong nửa cuối tháng 9/2023

Lưu lượng trung bình ngày tới Đồng bằng sông Cửu Long qua hai trạm Tân Châu và Châu Đốc trong nửa cuối tháng 9/2023 được nhận định là sẽ biến động trong khoảng 22.000 m³/s đến 27.000 m³/s, ở mức tương đương TBNN nhưng thấp hơn so với cùng kỳ năm 2022 (Xem Hình 13).

Hình 13. Dự báo lưu lượng tới hai trạm Tân Châu và Châu Đốc trong nửa cuối tháng 9/2023

Tổng lượng dòng chảy trong nửa cuối tháng 9/2023 qua hai trạm này có thể sẽ ở mức từ 31,6 tỷ m³ đến 33 tỷ m³, ở mức thấp hơn so với cùng kỳ năm 2022 và giá trị TBNN (Xem Hình 14).

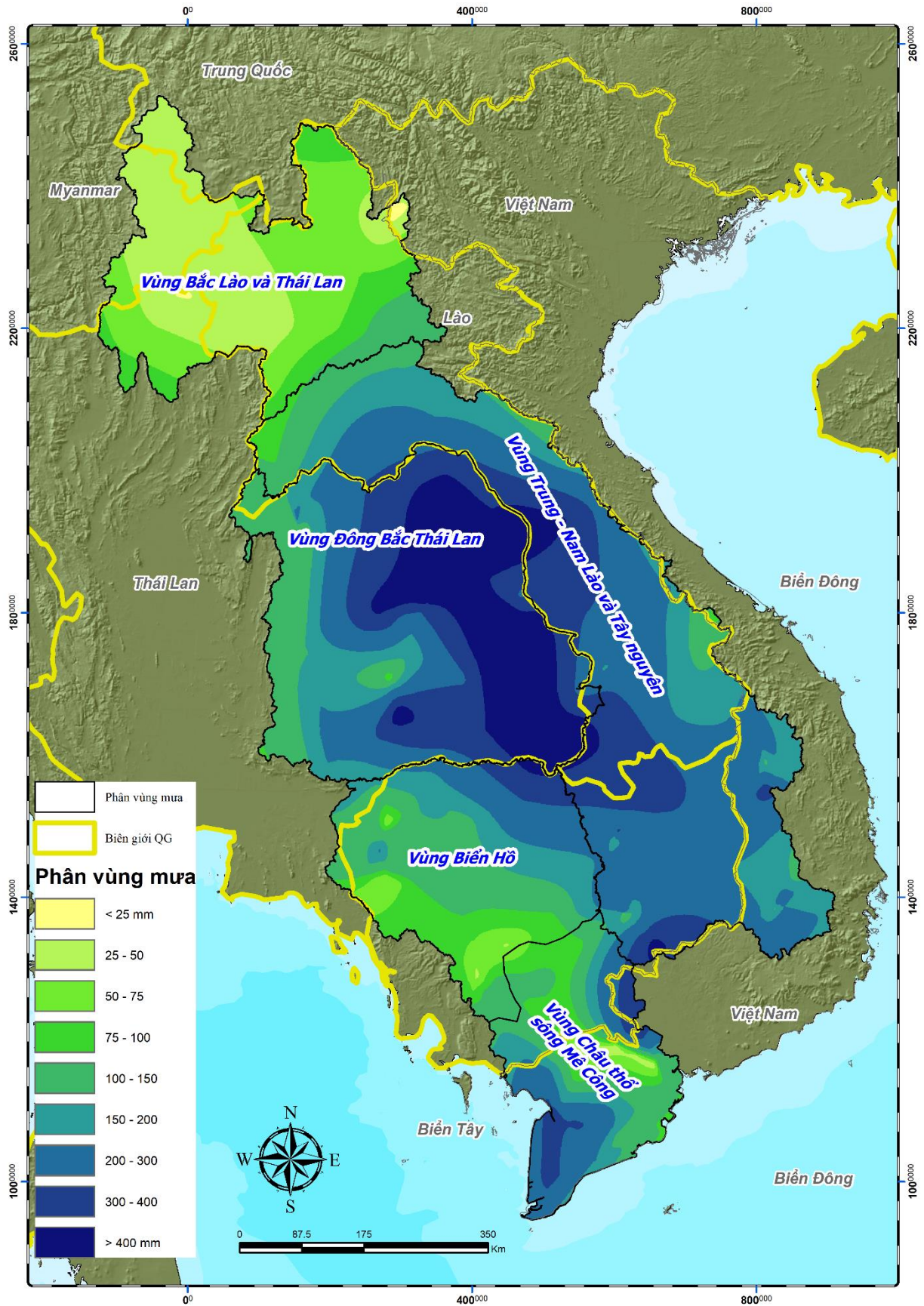
Hình 14. Dự báo tổng lượng dòng chảy tại hai trạm Tân Châu và Châu Đốc trong nửa cuối tháng 9/2023

Mặc dù mực nước trên các sông vẫn ở mức thấp hơn báo động I, nhưng sẽ có hiện tượng tràn các đê bao thấp và ngập lụt cục bộ do mưa lớn và ngập do triều cường, do đó cần chủ động bảo vệ các diện tích cây trồng đã xuống giống và cây trồng khác để phòng tránh giảm thiểu thiệt hại.

PHỤ LỤC 1:

Bản đồ 1. Các trạm thủy văn HYCOS-MRC trên lưu vực sông Mê Công

Bản đồ 2. Bản đồ phân bố mưa vùng hạ lưu vực Mê Công nửa đầu tháng 9/2023